

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1971-1972.

24 MEI 1972

WETSVOORSTEL

tot aanvulling van hoofdstuk I van titel IX van het Strafwetboek, tot vaststelling van straffen tegen personen die onder bedreiging een luchtvaartuig hebben afgeleid.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Ons land heeft het Verdrag van Tokio « inzake strafbare feiten en bepaalde andere handelingen begaan aan boord van luchtvaartuigen » goedgekeurd.

Dit Verdrag stelt bepaalde regelen vast inzake bevoegdheid en internationale samenwerking om aan boord van vliegtuigen begane strafbare feiten te voorkomen en te bestraffen en het voorziet in bijzondere bepalingen voor het geval van onwettige overmeestering van zulke vaartuigen.

De verdragsluitende partijen verbinden zich ertoe de passende maatregelen te nemen zonder daarom enigerlei strafrechtelijke bevoegdheid op grond van nationale wetten uit te sluiten.

Het Verdrag voorziet evenwel niet in de middelen om de erin voorgestelde maatregelen ten uitvoer te brengen.

Ons wetsvoorstel heeft tot doel de Belgische wetgeving aan te passen met het oog op een doeltreffende bestraffing van de in het Verdrag van Tokio bedoelde misdrijven.

In alle landen is de openbare opinie verontrust door het kapen van vliegtuigen in de lucht. Telkens als een vliegtuig wordt afgeleid, is de veiligheid van passagiers en bemanning in gevaar.

Verscheidene landen hebben hun wetgeving gewijzigd en hebben in strenge straffen voorzien voor degenen die een luchtvaartuig hebben afgeleid. Onlangs nog heeft het Franse parlement een wetsvoorstel van de heer Ch. Brignon goedgekeurd. In het verslag dat de heer Magnand namens de Commissie voor de Grondwet, de wetgeving en het algemeen bestuur uitbracht, lezen wij het volgende :

« Omwille van het origineel karakter van het misdrijf, dat als het ware een van de gevolgen is van de technische vooruitgang, dient de wetgever speciale maatregelen te

Chambre des Représentants

SESSION 1971-1972.

24 MAI 1972

PROPOSITION DE LOI

complétant le chapitre Ier du titre IX du Code pénal afin de prévoir des peines à l'encontre des personnes ayant provoqué, sous la menace, le détournement d'un aéronef.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Notre pays a approuvé la Convention de Tokyo, relative « aux infractions et à certains autres actes survenant à bord des aéronefs ».

Cette Convention fixe certaines règles de compétence et de coopération internationale pour assurer la prévention et la répression des infractions commises à bord des aéronefs et précise les dispositions spéciales qui sont prévues en cas de capture illicite de ceux-ci.

Les Etats contractants s'engagent à prendre des mesures appropriées tout en n'écartant aucune compétence pénale exercée conformément aux lois nationales.

La Convention ne prévoit cependant pas les moyens d'appliquer les dispositions qu'elle préconise.

Le but de notre proposition de loi est d'adapter la législation belge de manière à assurer une répression efficace des infractions visées par la Convention de Tokyo.

Les actes de piraterie aérienne inquiètent, à juste titre, l'opinion publique de tous les pays. La sécurité des passagers et des équipages est compromise dans chaque cas de détournement d'avion.

Plusieurs pays ont adopté une modification de leur législation prévoyant des peines sévères pour les auteurs de détournements d'aéronefs. Récemment encore, le Parlement français a adopté une proposition de loi de M. Ch. Brignon. Dans le rapport de M. Magand fait au nom de la Commission des lois constitutionnelles, de la législation et de l'administration générale on lit :

« L'originalité même de l'infraction qui se présente si l'on peut dire comme l'une des conséquences du progrès technique mérite que le législateur lui fasse un sort parti-

nemen. De ernst van de feiten leidt tot dezelfde conclusie. Het afleiden van vliegtuigen brengt immers niet alleen het leven van de passagiers van het vliegtuig in gevaar, maar het daaraan verbonden gevaar is des te groter daar niet alleen slachtoffers op de grond gemaakt kunnen worden, maar elk vliegtuig dat buiten zijn geplande route gebracht wordt, ook een gevaar betekent voor de gehele luchtvaart »...

« Dit misdrijf zou bestaan uit de volgende elementen :

- a) zich aan boord bevinden van een luchtvaartuig in de lucht;
- b) zich meester maken van het luchtvaartuig of het onder zijn macht brengen;
- c) daartoe geweld of bedreiging met geweld aanwenden.

Deze elementen op zichzelf maken het misdrijf uit, zonder dat vereist zij dat de strafbare feiten gepaard gaan met slagen, verwondingen, of *a fortiori*, met de dood van één of meer personen.

In dit laatste geval wordt het misdrijf zwaarder en de straf dient dus evenredig te zijn met de ernst van de gevolgen die de oorspronkelijke geweldpleging met zich heeft gebracht. »

Wij maken deze overwegingen tot de onze en zijn de mening toegedaan dat de invoering van strenge straffen het meest doeltreffende middel is om vliegtuigkaperij te ontmoedigen. Dergelijke daden mogen niet als een gewoon misdrijf worden beschouwd, maar moeten als een misdaad worden behandeld, zulks om hen die zouden geneigd zijn er zich schuldig aan te maken, te ontmoedigen.

Daarom menen wij dat onze wetgeving moet worden aangepast in de zin van een verstrenging van het interne strafrecht, waarbij men dient te waken voor de overeenstemming van die nieuwe wetgeving met het Internationaal Verdrag dat wij aangenomen hebben.

Ons voorstel is bovendien in overeenstemming met de aanbevelingen van de Interparlementaire Raad, in die zin dat deze er sterk op aandringt de juridische maatregelen te herzien waartoe wij onze toevlucht moeten nemen om bij te dragen tot het voorkomen van het kapen van luchtvaartuigen en tot de gepaste bestraffing van dergelijke daden.

WETSVOORSTEL

Enig artikel.

In hoofdstuk I van Titel IX van het Strafwetboek wordt een Afdeling 2bis en een artikel 476bis (nieuw) ingevoegd, luidend als volgt :

Afdeling 2bis. — Afleiden van luchtvaartuigen.

Artikel 476bis. — Hij die aan boord van een luchtvaartuig tijdens de vlucht met geweld of onder bedreiging

culier. La gravité des faits permet de conclure dans le même sens. Rappelons, en effet, que le détournement d'aéronefs ne met pas seulement en danger la vie des passagers de l'avion, mais qu'il constitue un danger beaucoup plus grand puisque, d'une part, tout risque d'accidents peut entraîner des victimes au sol mais aussi, d'une façon plus générale, parce que tout détournement d'un avion en dehors de son plan de vol constitue un danger pour l'ensemble de la navigation aérienne »...

« Les éléments constitutifs de cette infraction seraient les suivants :

- a) se trouver à bord d'un aéronef en vol;
- b) s'emparer de l'aéronef ou en exercer le contrôle;
- c) user de violence ou de menace de violence pour ce faire.

Ces éléments constituent à eux seuls la nouvelle infraction sans qu'il soit nécessaire que les faits délictueux aient entraîné des coups, des blessures, ou *a fortiori* la mort d'une ou de plusieurs personnes.

Il va de soi que si tel est le cas, l'infraction s'en trouve aggravée et que la sanction doit être dès lors proportionnée à la gravité des conséquences que la violence initiale a entraînées. »

Nous faisons nôtres ces considérations et nous estimons que l'établissement de peines sévères est le moyen le plus efficace pour décourager les actes de piraterie aérienne. Il faut faire de tels actes non un simple délit mais un crime afin que soient découragés ceux qui seraient tentés de s'en rendre coupables.

C'est pourquoi nous avons estimé devoir adapter notre législation dans le sens d'un renforcement du droit pénal interne tout en assurant la conformité de cette nouvelle législation avec la Convention internationale que nous avons adoptée.

Notre proposition est, en outre, conforme aux recommandations du Conseil interparlementaire en ce sens qu'il prie instamment de revoir les mesures juridiques auxquelles nous devons recourir pour aider à la prévention des détournements d'aéronefs et à la punition appropriée des auteurs de ces détournements.

R. GILLET,
J. DEFRAIGNE.

PROPOSITION DE LOI

Article unique.

Il est inséré dans le chapitre premier du titre IX du Code pénal une Section 2bis et un article 476bis (nouveaux) libellés comme suit :

Section 2bis. — Détournement d'aéronefs.

Art. 476bis. — Toute personne se trouvant à bord d'un aéronef en vol qui, par violence ou menace de violence,

met geweld dit luchtvaartuig overmeestert of het onder zijn macht brengt, wordt gestraft met dwangarbeid van vijf jaar tot tien jaar.

Indien het kapen of het afleiden gepaard gaat met sla-gen en verwondingen, wordt een straf van tien jaar tot twintig jaar dwangarbeid uitgesproken.

Indien het geweld waarmee het kapen of het afleiden van het luchtvaartuig is bedreven, de dood van één of meer personen veroorzaakt, wordt de straf van levenslange dwangarbeid uitgesproken, eventueel onverminderd de toepassing van bepalingen waarbij in een zwaardere straf wordt voorzien, met name van de artikelen 394 en 395.

16 mei 1972.

s'empare de cet aéronef ou en exerce le contrôle sera punie d'une peine de cinq à dix ans de travaux forcés.

Si la capture ou le détournement a été accompagné de coups et blessures, une peine de dix à vingt ans de travaux forcés sera prononcée.

Si la violence à l'aide de laquelle la capture ou le détournement de l'aéronef a été commis a entraîné la mort d'une ou de plusieurs personnes, la peine de travaux forcés à perpétuité sera prononcée, sans préjudice, s'il y a lieu de l'application de textes prévoyant une peine plus grave et notamment des articles 394 et 395.

16 mai 1972.

R. GILLET,
J. DEFRAIGNE.
